

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Ανακρίνω ευρήματα της Παλαιολιθικής Εποχής

Είμαι ερευνητής/τρια.

Παρατηρώ προσεκτικά τα αντικείμενα που βρήκαν οι επιστήμονες και σκέφτομαι πώς μπορεί να τα χρησιμοποιούσαν. Οι ερωτήσεις θα με βοηθήσουν:

- Πώς άραγε κυνηγούσαν; Ποια εργαλεία χρησιμοποιούσαν;
- Πώς άραγε ψάρευαν; Ποια εργαλεία χρησιμοποιούσαν;
- Πώς έσκαβαν για να βρουν ρίζες; Ποια εργαλεία χρησιμοποιούσαν;
- Πώς έπαιρναν το δέρμα από τα ζώα; Ποια εργαλεία χρησιμοποιούσαν;
- Πώς έψηναν το κρέας;
- Πώς έπιναν νερό; Πώς μετέφεραν νερό στο καταφύγιό τους;
- Πώς στερέωναν τα δέρματα ζώων πάνω στο σώμα τους;

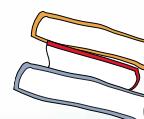
Πηγή φωτογραφίας: <http://humanorigins.si.edu>

Πηγή φωτογραφίας:
<http://humanorigins.si.edu>

Πηγή φωτογραφίας: <http://humanorigins.si.edu>

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Ανακρίνω ευρήματα της Παλαιολιθικής Εποχής

Πηγή φωτογραφίας:
<http://humanorigins.si.edu>

Πηγή φωτογραφίας:
<http://humanorigins.si.edu>

Πηγή φωτογραφίας: <http://humanorigins.si.edu>

Πηγή φωτογραφίας: <http://en.wikipedia.org>

Πηγή φωτογραφίας:
<http://humanorigins.si.edu>

Πηγή φωτογραφίας: <http://en.wikipedia.org>

Πηγή φωτογραφίας: <http://en.wikipedia.org>

Πηγή φωτογραφίας: <http://humanorigins.si.edu>

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Τι έχει αλλάξει και τι έχει μείνει το ίδιο;

Παρατηρώ τα τεχνουργήματα των ανθρώπων της Παλαιολιθικής Εποχής. Για ποιο σκοπό άραγε τα χρησιμοποιούσαν;
Ποια αντικείμενα χρησιμοποιούμε για τον ίδιο σκοπό σήμερα;

Σήμερα τι χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να:

- ψαρέψουν;
- κυνηγήσουν;
- σκάψουν;
- ράψουν κομμάτια ύφασμα μαζί;
- τρυπήσουν
- περάσουν ευχάριστα την ώρα τους;
- στολιστούν;

Τεχνουργήματα παλαιολιθικών ανθρώπων

Λίθος που χρησιμοποιείτο για σκάψιμο, άνοιγμα τρυπών σε δέρματα και άλλα αντικείμενα. Βρέθηκε στην Αιθιοπία. 104,000 χρόνων.

Σύγχρονα αντικείμενα τα οποία χρησιμοποιούμε για τον ίδιο σκοπό

Περιδέραιο από κοχύλια. Βρέθηκε στη Γαλλία. 30,000 χρόνων.

Παλαιολιθική Εποχή

Τι έχει αλλάξει και τι έχει μείνει το ίδιο;

Τεχνουργήματα παλαιολιθικών ανθρώπων

Μύτη λίθινου καμακιού για κυνήγι και ψάρεμα.
Βρέθηκε στο Κονγκό. 90,000 - 80,000 χρόνων.

Ξύλινο ακόντιο για κυνήγι. Βρέθηκε στη Γερμανία.
400,000 χρόνων.

Βελόνες από οστά για να ράβουν μαζί τα δέρματα.
Βρέθηκε στην Κίνα. 30,000 - 23,000 χρόνων.

Αυλός (μουσικό όργανο) από οστά (κόκαλα).
Βρέθηκε στη Γερμανία. 35,000 χρόνων.

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Σύγχρονα αντικείμενα τα οποία χρησιμοποιούμε για τον ίδιο σκοπό

Παλαιολιθική Εποχή

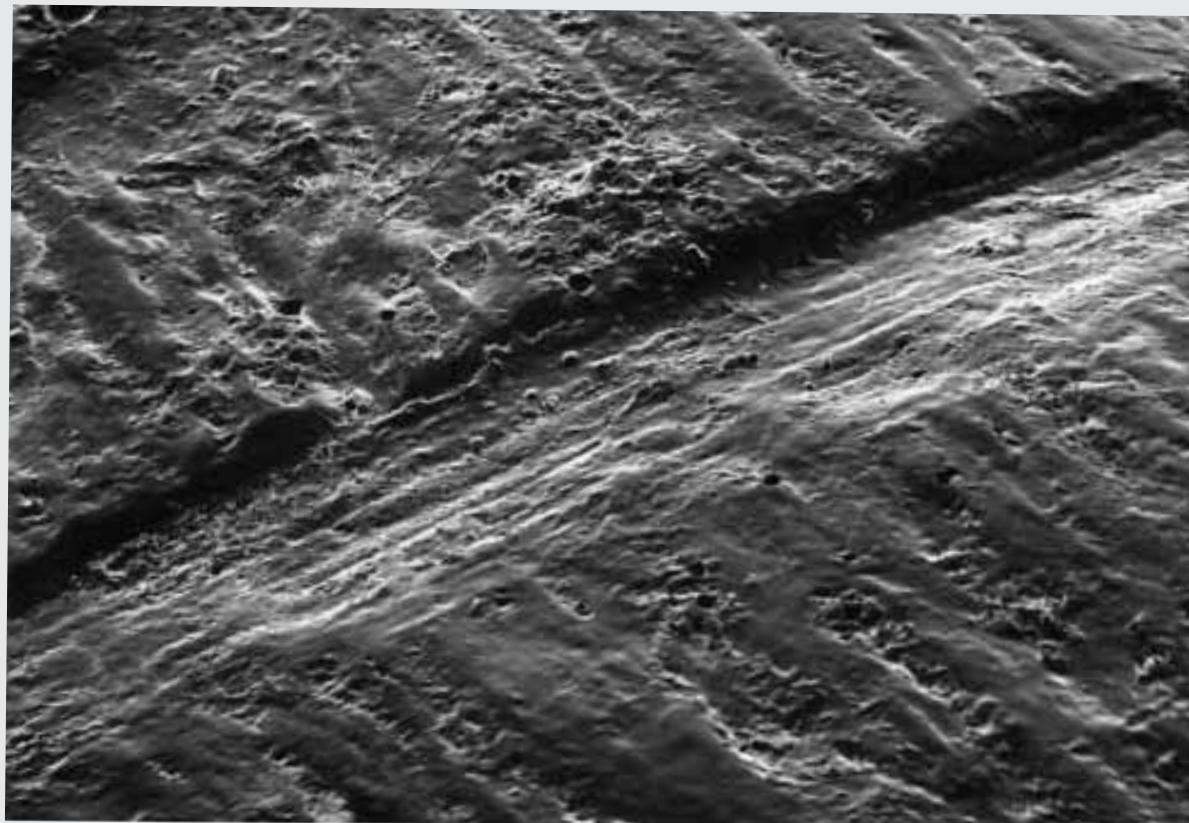
Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Τι μπορεί να μας πει ένα απολίθωμα για το τι έτρωγαν κάποιοι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;

1. Παρατηρώ προσεκτικά τη φωτογραφία του απολιθώματος και σημειώνω δίπλα, αυτό που υποθέτω ότι απεικονίζει.

Απολιθώματα: αποτυπώματα από κόκαλα από ζώα ή υπολείμματα από φυτά που έζησαν πριν από τη σημερινή εποχή και κλείστηκαν σε στρώματα γης. Απολιθώματα μπορεί να είναι ακόμη και ίχνη (ενδείξεις) ύπαρξης ζωής στο παρελθόν.

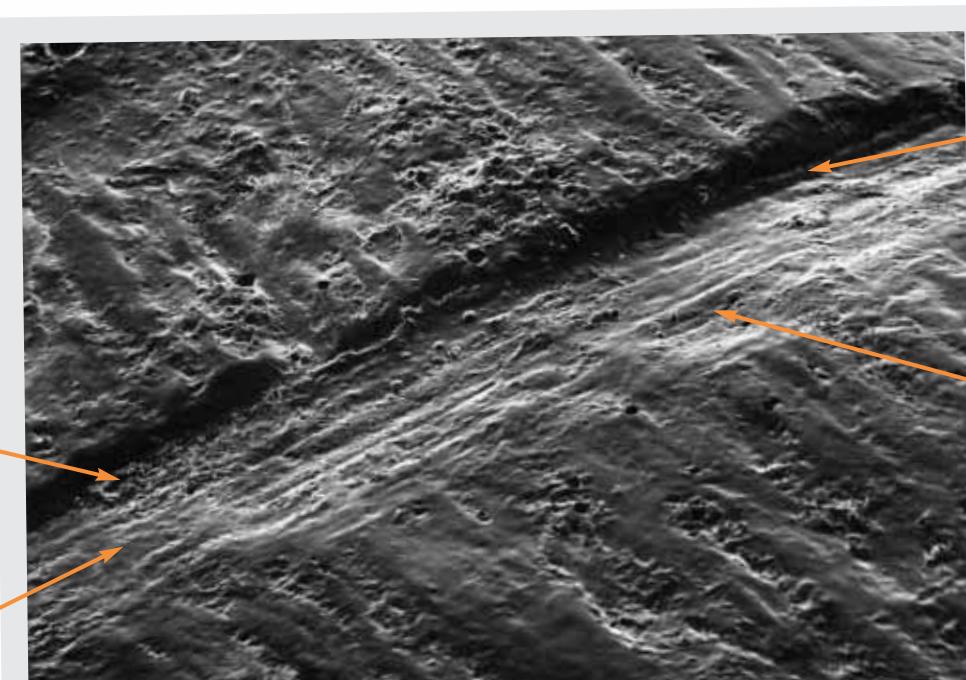
Πηγή φωτογραφίας: www.humanorigins.si.edu

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Τι μπορεί να μας πει ένα απολίθωμα για τις έτρωγαν κάποιοι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;

- 2.** Η φωτογραφία παρουσιάζει, σε μεγέθυνση, ένα απολιθωμένο οστό (κόκαλο) ζέβρας. Πάνω στο οστό της ζέβρας φαίνονται σημάδια (χαρακιές):

Σημάδι πάνω σε απολιθωμένο οστό ζέβρας. Πηγή φωτογραφίας: www.humanorigins.si.edu

Πώς έγιναν άραγε αυτά τα σημάδια πάνω στο οστό (κόκαλο);

- Πιθανόν .....
γιατί .....
- Μάλλον .....
γιατί .....
- Ίσως .....
γιατί .....
- Όλες οι ενδείξεις δείχνουν πως μάλλον .....
γιατί .....
- Αποκλείεται να έγιναν από .....
γιατί .....

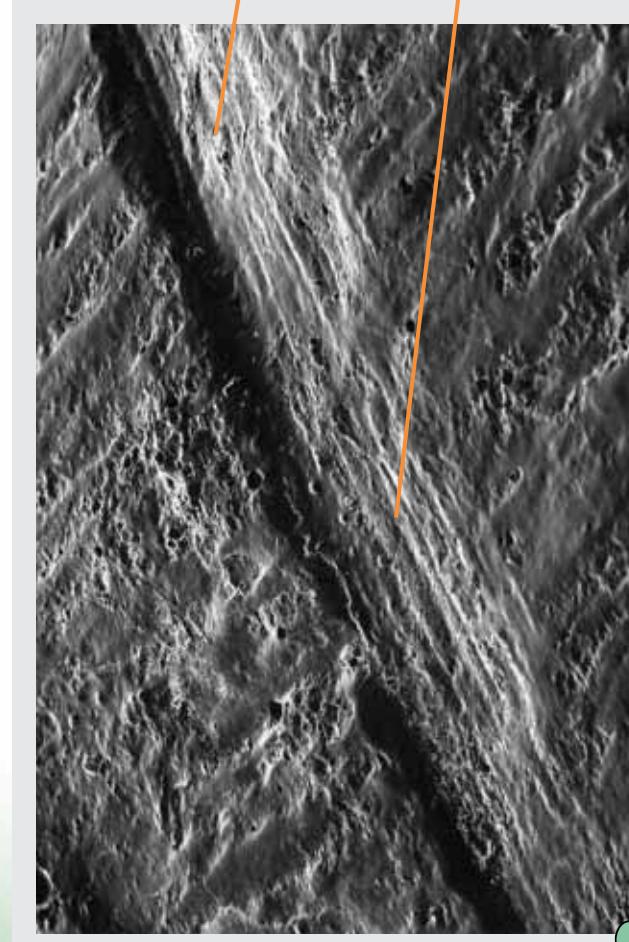
Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

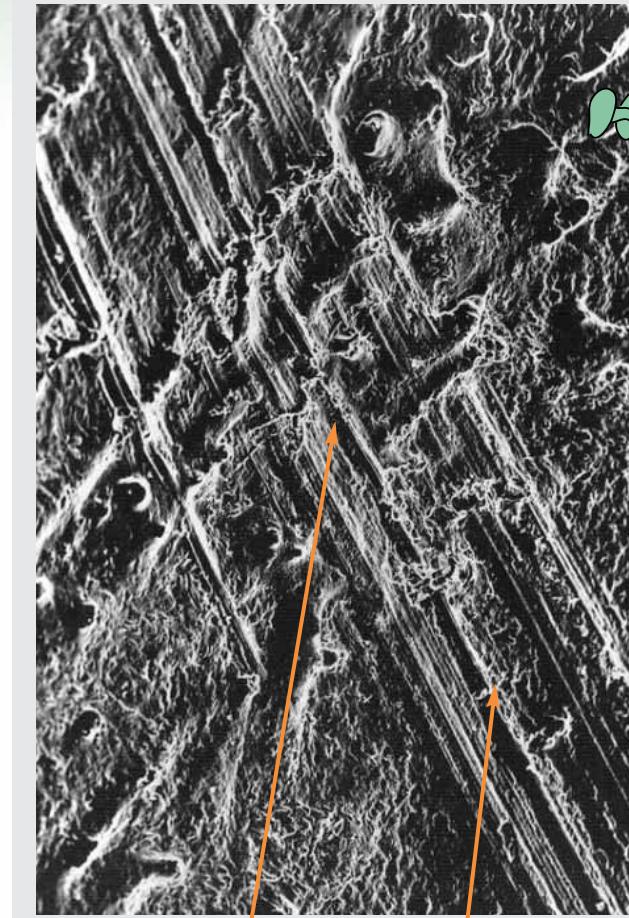
Τι μπορεί να μας πει ένα απολύθωμα για το τι έτρωγαν κάποιοι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;

Τι παραπορείς; Οι πληροφορίες κάτω από κάθε φωτογραφία θα σε βοηθήσουν να σκεφτείς. Μήπως θα ήθελες να διαφοροποιήσεις τις προηγούμενές σου απαντήσεις;

Σημάδι από λίθινο εργαλείο πάνω σε απολιθωμένο οστό ζέβρας

Οι επιστημονες έχουν συμπεράνει πώς τα σημάδια αυτά έχουν γίνει από κάποιο άνθρωπο της παλαιολιθικής εποχής με τη βοήθεια ενός λίθινου εργαλείου. Τι ακριβώς έκαναν οι επιστημονες αρχαιολόγοι για να καταλήξουν σε αυτό το συμπέρασμα;

Σημάδι από λίθινο εργαλείο πάνω σε σύγχρονο οστό ζέβρας

Πείραμα! Πρώτα εφταξαν από λίθο (μέτρα) αντίγραφα εργαλείων, διπλά από βρεσκηκαν κοντά στα οστά, και κατόπιν τα χρησιμοποιήσαν για να κυνηγήσουν ζώα. Για τη σημάδα που άφηραν τα λίθινα εργαλεία των επιστημόνων πάνω στο ζώο ήταν πανομοιότυπα με αυτά που είχαν γίνει από εκείνους τους ανθρώπους που εκπονούσαν χρόνια πριν είχαν κυνηγήσει και κτυπήσει τη ζέβρα για να φάνε.

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Τι έτρωγαν και τι φορούσαν οι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;

Τι μου λένε οι πηγές για το τι έτρωγαν οι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;
 Μελετώ τις διάφορες πηγές από το σχολικό βιβλίο *Ιστορία Γ' Δημοτικού*. Από τη *Μυθολογία στην Ιστορία*, Εκδόσεις ΟΕΔΒ, σσ. 97-100. Σημειώνω τις απαντήσεις μου.

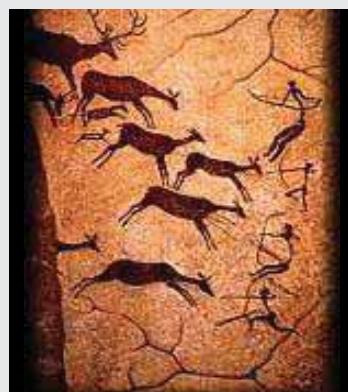

Σύμφωνα με το κείμενο και τις φωτογραφίες στη σ. 98, όταν οι άνθρωποι ήταν τροφοσυλλέκτες, πιθανότατα να έτρωγαν

Σύμφωνα με το κείμενο και τις φωτογραφίες στη σ. 99, καθώς και τις πιο κάτω βραχογραφίες, όταν οι άνθρωποι έγιναν **κυνηγοί**, πιθανότατα να έτρωγαν

Βραχογραφία βίσωνα. Γαλλία.
 Πηγή βραχογραφίας:
<http://www.bradshawfoundation.com>

Βραχογραφία από κυνήγι ελαφιών. Γαλλία.
 Πηγή βραχογραφίας:
<http://www.huntfor.com>

Βραχογραφία πουλιού. Σπήλαιο του Λασκό, Γαλλία.
 Πηγή βραχογραφίας: <http://www.archaeologia.gr>

Ο παλαιολιθικές βραχογραφίες πολύ σπάνια παρουσιάζουν εικόνες πουλιών. Γιατί άραγε;

Μήπως μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι παλαιολιθικοί άνθρωποι δεν έτρωγαν συχνά πουλιά;

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς περνάμε τη μέρα μας;

Τι έτρωγαν και τι φορούσαν οι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;

Τι μου λένε οι πηγές για το τι φορούσαν οι άνθρωποι της Παλαιολιθικής Εποχής;
 Μελετώ τις πιο κάτω πηγές, καθώς και το κείμενο από το σχολικό βιβλίο *Ιστορία Γ' Δημοτικού*. Από τη Μυθολογία στην Ιστορία, Εκδόσεις ΟΕΔΒ, σ. 99, και σημειώνω τις απαντήσεις μου.

Βραχογραφία από Νιγηρία
Πηγή βραχογραφίας: <http://quistlink.com>

Γραμματόσημο που απεικονίζει βραχογραφία από την Τσαντ
Πηγή: [http://www.artonstamps.org\(Art-Gallery/Rock-Paintings](http://www.artonstamps.org(Art-Gallery/Rock-Paintings)

Σύμφωνα με τις πηγές που ανάκρινα, όταν οι άνθρωποι έγιναν κυνηγοί, φαίνεται ότι φορούσαν

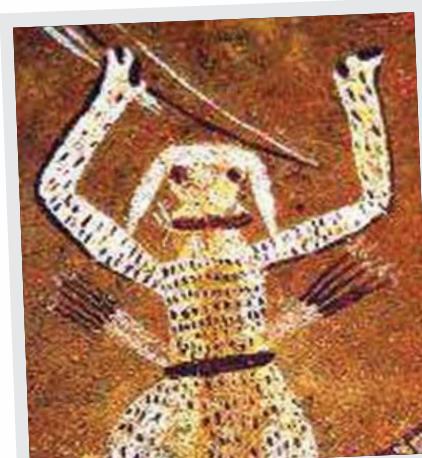

Βραχογραφία από τη Νότιο Αφρική
Πηγή βραχογραφίας: <http://quistlink.com>

Συγκρίνω τώρα τις απαντήσεις μου με το παιδί που κάθεται δίπλα μου. Αν έχουμε διαφορετικές απαντήσεις, τις συζητούμε παρουσιάζοντας τα τεκμήριά μας.